

1996. Imidlertid er der flere forhold i forbindelse med opgørelsen, der gør, at den reelle stigning er af mindre omfang. Udgiftstallene er i løbende priser, og den manglende pris- og lønregulering forklarer ca. 1/8 af udgiftsstigningen. Cirka 1/4 af udgiftsstigningen skyldes øgede betalinger til personer, der står på venteliste med diagnosen »andre faktorer af betydning for sundhedstilstanden end egentlig sygdom«. Det drejer sig fx om patienter med dårlig almentilstand.

Regeringen arbejder for at nedsætte ventetiden generelt og ikke kun for sygedagpenge-modtagere – jf. aftalerne med Amtsrådsforeningen siden 1993 om en generel forøgelse af sygehusenes økonomiske råderum samt Omstillings- og incitamentspuljen på 250 mio. kr., der er afsat på finanslov 1997 for at tilskynde til at gøre en ekstra indsats og udnytte den eksisterende kapacitet på sygehusene bedre og derigennem reducere ventetiderne.

Hvis ventelistediskussionen kun fokuserer på de patienter, der modtager sygedagpenge, er der risiko for en opprioritering af beskæftigede på det private arbejdsmarked (som foruden arbejdsløse er de eneste, der modtager sygedagpenge) på bekostning af andre gruppers adgang til sundhedsvæsenet. Regeringen mener, at det alene skal være lægefaglige kriterier, der afgør, i hvilken rækkefølge patienterne skal behandles.

Spm. nr. S 1680

Til socialministeren (12/3 97) af:
Villy Søvnal (SF):

»Kan ministeren garantere, at det udkast til revision af bistandsloven, der p.t. er til høring, ikke strider imod grundloven?«

Begrundelse

Det Fri Aktuelt refererer den 11. marts 1997 professor i jura Kirsten Ketscher for, at Socialministeriets forslag til en ny såkaldt aktiv socialpolitik strider imod grundloven, eftersom grundloven ifølge Kirsten Ketscher »forudsætter, at de, der ikke kan forsørge sig selv, skal have hjælp af samfundet. Men jeg vil stille spørgsmålstegn ved, om man kan erstatte forsørgelse med aktivering.« Desuden kritiserer Kirsten Ketscher Socialministeriets lovudkast for at være præget

af »hastværk«. Spørgeren kan tilslutte sig denne karakteristik og undrer sig over, at en så omfattende revision af bistandsloven – der nu er ude i en 2. høringsrunde hos de berørte parter – stadig lider under tilsyneladende banale fejl og er præget af uovervejede elementer.

Svar (17/3 97)

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg har ingen grund til at tro, at forslag til lov om aktiv socialpolitik strider mod grundloven.

Kirsten Ketscher har i Det Fri Aktuelt den 11. marts 1997 stillet spørgsmålstegn ved, om man kan erstatte forsørgelse med aktivering.

Grundlovens § 75, stk. 2, siger, at vi skal have et forsørgelsesvæsen, som skal garantere et eksistensminimum til enhver, som ikke kan ernære sig selv, og hvis forsørgelse ikke påhviler andre. Det er dog under forudsætning af, at den enkelte underkaster sig de forpligtelser, som loven påbyder.

Det vil sige, at grundloven tager højde for, at man kan stille krav til dem, som modtager hjælp.

Siden bistandsloven trådte i kraft i 1976 har man stillet krav om, at kontanthjælpsmodtagere skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Det vil sige, at personer, som afviser et åbent tilbud om arbejde, ikke kan få hjælp, fordi de kan afhjælpe deres behov for forsørgelse ved at tage imod tilbuddet. Dette krav stillede man for øvrigt også forud for bistandsloven.

Folketinget udvidede i 1989 kravet om at stå til rådighed til også at omfatte tilbud om aktivering og andre beskæftigelsesfremmende foranstaltninger. Baggrunden for dette var at undgå de uheldige følger af passiv forsørgelse.

Forslag til lov om aktiv socialpolitik har taget udgangspunkt i en rapport fra et udvalg under Socialministeriet. Jeg har på baggrund af kommentarerne til udvalgets rapport fået præciseret, at kravet om aktivering selvfølgelig skal være rimeligt i forhold til den enkelte person. Det vil sige, at kommunen ikke kan stille samme krav til personer, som har problemer udover ledighed, fx psykisk syge og narkomaner, som til personer, der »kun« har det problem, at de mangler et arbejde.

Derudover har jeg gjort det klart, at kommunen normalt ikke kan standse hjælpen, hvis en person afviser eller udebliver fra et tilbud om aktivering, som kun omfatter få timer om ugen,